

GIDSENBLAD

"LANGE NELLE"

6de

JAARGANG

NR. 1

JANUARI

- FEBRUARI

- MAART

Driemaandelijks blad van
de afdeling OOSTENDE van
de WESTVLAAMSE GIDSENKRING vzw

AFGIFTEKANTOOR OOSTENDE X

In dit nummer :

1	ACTIVITEITENKALENDER	REDACTIE
2	VOORWOORD	MARC LOY
3	VAN WOATERHUUS TOT WOATERTORRE (6)	LUCIEN VALCKE
9	REPORTAGE RADIO - DE OUDE WATERTOREN	REDACTIE
13	100 JAAR GELEDEN !	LUCIEN VALCKE
14	OORLOGSHERINNERINGEN	OMER SIMOENS
19	SINT-JORISGILDE 1854 (1)	LIEVE MALFROOT
27	TEKENING "LANGE NELLE"	RICHARD QUAEGBEUR
28	VERSLAG F.T.G. IN OOSTENDE	JAAK FONTEYNE
34	SPROKKELS	REDACTIE
37	TREFWOORDENLIJST GIDSENBLAD	MARTINE QUAEGBEUR

Redactieraad : Dirk Beirens, Martine Quaegebeur, Lucien Valcke
De medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen
getekende bijdragen -- overname mag mits bronvermelding !

Verantwoordelijke
uitgever en redactie

Dirk Beirens
Floralaan 7
8400 Oostende

Secretariaat

Marcel Braet
Eekhoornstraat 20
8400 Oostende

Voorzitter

Marc Loy
Batterijstraat 70
8450 Bredene

rekeningnummer : 068-2075070-73

WILT U ZEKER WETEN OF EEN ACTIVITEIT AL DAN NIET DOORGAAT,

CONTACTEER :

OMER SIMOENS (tel. 807 810) of MARCEL BRAET (tel. 26 76 31)

** **ZANDVOORDEWANDELING** (afgelast als 't pijpestelen regent!)
TWEË (identieke) WANDELINGEN

ZATERDAG 7 MEI & ZONDAG 8 MEI 1994, telkens om 14.30 UUR

vertrek : hoek Gistelsesteenweg/Zandvoordeschorredijkstraat;
onderweg sanitaire stop en drink in Wijkcentrum 't Kasteel

einde : Wijkcentrum 't Kasteel (tegen markt en kerk)
omstreeks 18 uur. Gelegenheid tot (na)kaarten
met spijs en drank.

tip 1 : zet uw wagen in het centrum van Zandvoorde en begeef
u dan naar het vertrekpunt. Op afspraak (secretariaat)
kunt u ook naar het vertrekpunt gevoerd worden.

tip 2 : trek stevig schoeisel aan (na vochtige periode
zijn laarzen aanbevolen).

begeleiding : Marcel Braet & Dirk Beirens

bijdrage : leden Gidsenkring/Wijkcentrum gratis
niet-leden 50 fr

** **LEFFINGEWANDELING**
(afgelast als 't "katten en honden" regent)

ZATERDAG 21 MEI 1994 OM 14.30 UUR

AAN DE KERK VAN LEFFINGE

U maakt kennis met het rijke verleden en de
actuele eigen identiteit van deze poldergemeente
tijdens een 6 km korte wandeling, met als
blikvangers hoeven en landbouwbedrijven,
waarvan er één bezocht wordt, de molen,
restanten batterijen uit WO II en het uit de
kluiten gewassen polderland achter de duinen.

aankomst : Kerk Leffinge omstreeks 17.30 uur

begeleiding : Luc Dupon, plaatselijk
"Lange Nelle"-afgevaardigde

biidrage : leden gratis - niet-leden : 50 fr

in ons volgende nummer info over :

Provinciale Dag - Krekentocht - Uitstap Vlissingen
(najaar)

VOORWOORD

Marc Loy

1994...

Vooreerst van harte welkom aan onze nieuwe leden en dank voor het vertrouwen aan wie ons al jaren trouw is en blijft.

Begin januari startten we ons zesde werkjaar met een bestuursvergadering waarin we de heer Aleks Deseyne, beheerder van het Domein Raversijde, als lid van ons beschermcomité hebben geïntroduceerd. In dit comité zetelen mensen die zich van bij de start of in de loop van de voorbije vijf jaar op de één of andere wijze verdienstelijk gemaakt hebben voor onze gidsenkring. Hiermee sluit de heer Deseyne aan bij het sextet dat eerder al als comitélid was toegetreten : de heren Jan Dreesen, Etienne Mares, Paul Van Tieghem de ten Berghe, Dries Vermeesch, Pierre Claes en Norbert Hostyn. Onze gidsenkring hoopt zich trouwens ook tijdens het komend zomerseizoen op een even vlotte manier te kunnen engageren bij geleide bezoeken aan de Atlantikwall als in het verleden.

Traditiegetrouw loopt ondertussen ons winterprogramma met maandelijks voordrachten - de uiteenzetting van de heer Kamiel Dierickx over het Fort Napoleon trok een volle zaal en haalde de pers - en nu de lente lonkt, oriënteren we ons ook op een aantal outdoor-activiteiten : wandelingen en uitstappen waarover u meer verneemt in de activiteitenkalender.

HET BESTUUR

DEEL 6 NA 1925 : VERDERE UITBREIDING EN AUTOMATISATIE VAN HET
DISTRIBUTIENET - VIERDE WATERTOREN

De Vuurtorenwijk aan de overkant van de havengeul kende, ondermeer door de bouw van de nieuwe vismijn, een gestadige uitbreiding en was door die havengeul moeilijk te bereiken door het waterbedelingsnet vertrekend vanaf de watertoren aan "'t bosje".

Daarom werd er in 1930 geopteerd voor een bijkomende watertoren aan de Victorialaan.

Deze toren voorzien van een Intzekuip, met een inhoud van 600 m³ op een hoogte van 35 m, geeft een druk van $\pm 3,5$ bar en wordt afzonderlijk door de T.M.V.W. bevoorrad en levert nog steeds drinkwater aan het gedeelte van Oostende ten oosten van de havengeul, voorhaven en spuikom.

Er is echter wel een verbinding verwezenlijkt met het waterbedelingsnet van het andere stadsgedeelte, dat in noodgevallen kan tussenkomen.

Er werd in die watertoren een bestendige wacht ingericht die na de automatisatie van de wateraanvoer werd afgeschaft.

Ondertussen werd zoals alle bouwwerken, vooral hier aan de kust, ook onze derde watertoren het slachtoffer van de tand des tijds. Ook werd de noodzaak gevoeld om een grotere druk te hebben, nodig om de moderne flatgebouwen tot op de hoogste verdiepingen te bereiken.

In 1958 werd besloten om een nieuw modern exemplaar op te richten midden in het Maria-Hendrikapark langs de Populieren-dreef en een aanbesteding werd uitgeschreven op 27 november.

De nieuwe watertoren in het Maria - Hendrikapark (1960).

De "Eerstesteenlegging" gebeurde in juli 1959 en in de gedenksteen staat volgende tekst gebeiteld :

"Op 18 juli 1959 werd deze eerste steen van de watertoren gelegd door Zijn Excellentie de heer Paul MEYERS : Minister van Volksgezondheid en van het Gezin, in aanwezigheid van de heren Jan PIERS, Burgemeester, Roger DE KINDER, Kamiel DEHOUCK, Henri EDEBAU, Frans VAN CAILLIE, John LAUWEREINS, Schepenen en Michel SURMONT, stadssecretaris.

Ontwerper : Ir. F.C. RIESSAUW, Gent.

Aannemer : N.V. VAN ONKELEN, Tienen".

Reeds op de receptie na de plechtigheid van de eerstesteenlegging wist de heer burgemeester J. PIERS te spreken over de plannen die hij koesterde voor de nieuwe watertoren die volgens hem op TV-gebied geroepen was grote diensten te bewijzen ! (1)

De "laatste steen" van de 299.330 gevelstenen werd gelegd door schepenen DEHOUCK in december 1960 (1) en de toren werd uiteindelijk in dienst gesteld in maart 1961.

Onze vierde watertoren heeft volgende technische gegevens :

Hoogte vanaf de vloer van de "kelder" tot aan

- de top van de vlaggemast : 80 m,
- het dak van de lantaarntoren : 71 m,
- het dakterras : 60 m,
- de bodem van de waterbak : 50 m, waardoor de druk op het water schommelt rond 5,5 bar.

De toren heeft de vorm van een afgeknotte kegel met aan de voet een diameter van 23 m en aan de top 17 m.

De waterkuip in gewapend beton heeft een inhoud van 1000 m³ en wordt gedragen door 8 ronde pijlers elk rustend op 6 palen van 110 Ton draagvermogen. De torenmantel wordt gedragen door 32 palen van 110 Ton.

In de as van de toren is een liftschacht gebouwd, gedragen door 6 palen van 50 Ton, waarrond een wenteltrap draait die toegang geeft tot de kelder, het gelijkvloers, de vier tussenbordessen, de kuip en het dakterras.

Het vullen van de waterbak gebeurt via een leiding die rechtstreeks is aangekoppeld aan het net van de leverancier : de T.M.V.W., die we reeds in 1922 leerden kennen !

Deze ondergrondse toevoerleiding heeft een doormeter van 70 cm. In de toren bevinden zich de toevoerleiding naar de kuip, de overloopleiding en de afvoerleiding van de kuip naar de 2 uitgangen naar de stad. Deze 3 leidingen hebben een doormeter van 40 cm. De twee uitgangen naar de stad hebben een diameter van 35 cm. De uitrusting omvat benevens de nodige afsluitventielen en venturimeters voor het opmeten van het waterdebiet bij in- en uitgang, een automatische stuur- en registratieinstallatie.

Deze installatie registreert doorlopend de hoogte van het water in de kuip en regelt langs een elektrometer om, de opening van de inlaatschuifkraan naargelang de hoogte van het water in de kuip.

De werking van de watertoren is zodoende volautomatisch.

Het is wel van groot belang voor een waterbedelingsnet om alle dagen, 24 uur op 24 over dezelfde druk te kunnen beschikken.

Met een inhoud van 1000 m³ in de vergaarbak beschikt de watertoren over een buffervoorraad die de onregelmatigheden aan de voeding van de waterbak en de afname kan opvangen.

In Oostende schommelt de afname van nachtverbruik : 100 à 140 m³/uur, over dagverbruik : 300 à 500 m³/uur, naar pieken tijdens het toeristisch seizoen tot 900 m³/uur (gegevens van 1991). Om deze schommelingen te kunnen opvangen beschikt men ook nog over de vergaarbakken, niet ver van de oude watertoren. Deze werden volledig vernieuwd, gemoderniseerd en overdekt in 1988. Ze hebben een inhoud van 3.800 m³ en zijn voorzien van twee pompen die een debiet van 500m³/uur hebben (2) en (3).

Bij het opmaken van de plannen van de nieuwe watertoren werd ervan uitgegaan dat de glazen verdieping boven de waterbak als consumptie-gelegenheid ingericht zou kunnen worden.

Vanop dat terras geniet men van een prachtig panorama over "het bosje" en de stad.

Dit was ten andere ook de reden waarom die liftkoker gebouwd werd.

De uitbating werd in concessie gegeven maar er daagde geen enkele liefhebber op. De liftkoker werd dan maar dichtgemetseld.

Er zou zelfs iemand overwogen hebben om een kabelbaan naar de top van de toren in te richten, maar het bleef bij een idee.

De voorspelling van burgemeester Jan PIERS op de dag van de eerstesteenlegging is echter wel uitgekomen want de watertoren kreeg inderdaad een tweede bestemming. Beneden werden de studio's en boven de antennes van de radio- en televisie-distributie voor Oostende, TEVEO, gevestigd.

Deze maatschappij werd op het einde van de jaren 60 : TV-WEST. Om de continuïteit van de uitzendingen te verzekeren bestaan er interconnecties door ondergrondse kabels tussen Oostende, Zeebrugge en Brugge.

Op zeker ogenblik staken in de jaren 70 problemen de kop op betreffende de winplaats van het drinkwater.

Daarom kreeg de centrale van Sas-Slijkens de opdracht het eerste Belgisch prototype van ontzilting van zeewater op te richten. Het ontzilten werd een succes en het bekomen water was van zeer goede kwaliteit maar de exploitatiekosten waren zo hoog dat er van distributie als drinkwater in het waterbedelingsnet geen sprake kon zijn.

De droom van sommige Oostendenaars om ooit water te kunnen drinken uit hun eigen Noordzee bleek dan ook ijdel.

Het drinkwater dat vandaag uit onze waterkranen stroomt is al lang geen Bocqwater meer. Het komt meestal uit Brabant en de laatste tijd meer en meer uit het Antwerpse.

Het is echter niet meer zo eenvoudig te achterhalen vanwaar het water eigenlijk komt want de belangrijkste waterleidingsbedrijven, het zijn er een dertigtal waaronder ook de T.M.V.W., hebben zich verenigd in de NAVEWA (Nationale Vereniging der Waterleidingsbedrijven).

Deze bedrijven zijn op het terrein op vele plaatsen daadwerkelijk met hun waterleidingen aan elkaar verbonden zodat onderling aan- en verkopen mogelijk zijn.

Ook de tijd van het Bocqwater is geschiedenis geworden.

Slot.

Foto blz. 4 : Gas, elektriciteit en water te Oostende.
Uitg. : n.v. EBES - zetel Oostende - in samenwerking met de stadsdiensten van Oostende, 1982.
201 blz.

(1) "Eerstesteenlegging watertoren", in : De Zeewacht, nr 30, van 24 juli 1959.

(2) De Zeewacht, nr. 49, 9 december 1960.

(3) Interne nota ELECTRABEL Zetel Middenkust VM 25/91/343/MVO

**Reportage radio 1-2-1994
Omroep West-Vlaanderen**

De oude watertoren

Rik Nollet uit Tielt schrijft in zijn thesis voor zijn studie architectuur : "Een nieuwe bestemming voor de oude watertoren".

Nollet vindt dat de oude watertoren een bestemming kan krijgen als museum, als woning of als kantoorcomplex.

Het bijna 100 jaar oude gebouw bevindt zich aan de rand van het Maria Hendrikapark, in Oostende beter bekend als "het Bosje." Stefan Struyve trok ernaar toe met Rik Nollet en vroeg eerst of de watertoren een grote architecturale waarde heeft.

Rik Nollet : "Architecturaal is het een zeer eigenaardig gebouw want er zijn er niet zoveel in België die, zoals dat heet, in de eclectische stijl zijn opgericht. Dit is een stijl die zich kenmerkt door het gebruik van middeleeuwse motieven; het gebruik van kantelen is typisch middeleeuws en dat symboliseert ergens ook het beschermen van water dat een kostbaar goed is, de bescherming van het water dat heel belangrijk was rond 1923."

Stefan Struyve : **"Tot hoelang is deze watertoren in gebruik geweest" ?**

Rik Nollet : "Wel, tot op het moment dat men de nieuwste watertoren in gebruik heeft genomen, rond 1960-1961".

Stefan Struyve : **"Sindsdien staat die watertoren zonder functie en die is ook erg aan het verkommeren".**

Rik Nollet : "Die is inderdaad serieus aan het verkommeren. Een 8-tal jaren geleden, toen ik nog de kans had om er bovenop te kruipen, had ik toen al vastgesteld dat er een serieus lek was in het dak. De ramen trouwens zijn ook volledig stuk. Het regent binnen. Waarschijnlijk zit er ook heel wat ongedierte. Het gebouw wordt werkelijk aan zijn lot overgelaten".

Stefan Struyve : **"Nochtans is dit een beschermd monument".**

Rik Nollet : "Inderdaad, het feit dat dit monument vanaf 1977 beschermd is, heeft de eigenaar de plicht om het gebouw in zijn oorspronkelijke staat te bewaren en dit is de stad Oostende".

Stefan Struyve : **"U hebt nu in Uw studie een aantal bestemmingen voorgesteld voor deze watertoren. De voornaamste bestemming die U voorstelt is die van museum. Hoe ziet U dat precies".**

Rik Nollet : "Wel, het is al lang bekend dat Oostende een probleem heeft om zijn historisch erfgoed, de geschiedenis van Oostende, voor te stellen. Met zit momenteel in het Feest- en Cultuurpaleis, naast de bibliotheek. Die ruimte daar is zeer beperkt. Ik denk aan de Heemkundige Kring "De Plate" die ook een nieuwe lokalisering zoekt. Ik zou zeggen dat de watertoren in die zin uitermate geschikt is. De omgeving erbij kan ook in één of ander kader ingevoegd worden als een soort van openluchtmuseum, analoog als Middelheim, misschien wel wat kleinschaliger opgezet".

Stefan Struyve : **"Van secundair belang stelt U voor om eventueel de watertoren te gebruiken als kantoorruimte of als woning".**

Rik Nollet : "Inderdaad, die 2 mogelijkheden zitten er ook in. Bij mijn studie ben ik uitgegaan van de inhoud, de binnendiameter die ook toelaat de watertoren te gebruiken als woning en als kantoorruimte in verscheidene verdiepingen. Mocht iemand van de Oostendse bedrijven geïnteresseerd zijn om daar een zeer origineel kantoorcomplex van te willen maken, wel, die mogelijkheid bestaat".

Stefan Struyve : **"Het zou goed mogelijk zijn om dus hier aan deze watertoren ook een nieuwe bestemming te geven, maar dit zou veel geld kosten".**

Rik Nollet : "Dat zou inderdaad geld kosten, maar aangezien het ook een beschermd monument is, mag en kan men ook gebruik maken van subsidies. Het sluitstuk van de thesis eindigt dat het ideaal zou zijn wanneer een v.z.w. zich zou toespitsen op het hergebruik van de watertoren omdat ze dan ook 100 % kunnen gebruik maken van de maximale subsidieverlening en dit zou het beste zijn".

Stefan Struyve : "Is de staat van het gebouw geen hinderpaal voor uw plannen" ?

Rik Nollet : "De uitwendige staat van het gebouw zou moeten hersteld worden, want baksteenerosie e.d. zouden moeten aangepakt worden. Er zouden ramen ingezet moeten worden, het dak hersteld. Dat vormt geen enkel probleem voor de herinrichting binnenin. Het gebouw op zich is zeker in staat om de drie vermelde functies te herbergen of één van de drie".

Rik Nollet scoort met watertorenproject

HET NIEUWSBLAD 24.1.1994, p. 9 (Streeknieuws Tielt)

TIELT — Als het aan Rik Nollet ligt, dan krijgt de Oostendse watertoren een fikse opknappbeurt, waarna het gebouw wordt ingericht als museum, woning of kantoorruimte. Met een grondige studie over dat idee kwam de 33-jarige Tieltenaar als tweede uit de bus in de jaarlijkse prijs Studiewerk Oostende. Het bekroonde onderzoek fungeert voor Rik Nollet ook als thesis bij zijn late studies architectuur.

„Sint-Lucas Gent is geen onbekende voor mij. In 1981 behaalde ik er al het diploma in de binnenhuisarchitectuur. Na een korte periode als leraar in het Tieltsse VTI, de school waar ik enkele jaren voordien mijn middelbare studies had afgevolgd, verhuisde ik naar het VTI in Oostende. Daar geef ik les technisch tekenen en estetica“, vertelt Rik Nollet.

„Stilaan groeide de liefde voor de architectuur en ik besloot mijn job in het onderwijs te halveren om weer te gaan studeren. In Sint-Lucas waardeerde men het dat iemand die stap zet en vooral volhoudt. Ik moet daar zowat de oudste student in het dagonderwijs zijn. In het begin was het even aanpassen, af en toe hard op de tanden bijten, maar ik slaagde telkens in de eerste zitting.“

Renovatie

Rik Nollet wilde er terzelfder tijd een erezaak van maken om zijn lessen in het VTI pickfijn af te leveren. „Soms was het lastig, vooral in de examenperiodes. Maar ik wilde niet dat iemand me iets kon verwijten. Na mijn studies blijf ik deeltijds in het onderwijs en werk ik mijn stage als architect af. Komt er een riante aanbieding van een architectenbureau, dan zal ik die natuurlijk niet afwijzen.“

Toen hij zijn eerste jaar als leraar in Oostende actief was, leefde hij er op kamers. „Daardoor kreeg ik de kans de stad beter te leren kennen. Vooral de watertoren intrigeerde mij. Ondanks het verbod klom ik de trappen op om het gebouw langs alle kanten te bekijken en het in zijn landschap in te schatten. De toren is sedert 1977 beschermd maar staat nu reddeloos te verkommeren.“

De architectuurstudies voerden hem terug naar die toren. „In het vierde jaar schreef ik in mijn thesis hoe men het gebouw kon renoveren en welke bestemming men eraan kon geven. De kennismaking met de Nederlandse Watertorenschichting bleek in dat verband verhelderend. In België komen initiatieven van die aard slechts fragmentair van de grond, bij de noorderburen koördineert de stichting alle mogelijke ingrepen.“

Volgens Rik Nollet is de Oostendse watertoren constructief nog goed voor honderd jaar, maar het metselwerk rafelt uit en er is een ernstig lek in het dak. „Mocht het stadsbestuur bereid zijn die herstellingen door te voeren — in feite zijn ze daartoe wettelijk verplicht — dan kan aan een herbestemming van de binnenruimte gedacht worden“.

Muide

„De toren leent zich prima als museumruimte. Samen met het op de kaart niet gedefinieerde gebied cromheen, biedt hij de kans een soort mini-openluchtmuseum à la Middelheim te creëren. Maar men kan er, mits bpa-wijziging, net zo goed een kantoorgebouw of een woning met atelier van maken. Ten slotte zou men een kongresgebouw kunnen optrekken, waarvan de toren deel uitmaakt. Daarmee begeben we ons op het domein van stedenbouw, maar het is

alvast stof tot nadenken voor het Oostendse stadsbestuur.“

De lijvige studie, die als eindwerk in Sint-Lucas nog moet gejureerd worden, leverde Rik Nollet in Oostende alvast de tweede prijs op. „Het verraste me eigenlijk, want ik wijs het stadsbestuur, zelf organizer van de wedstrijd, in mijn werk met de vinger omdat ze de watertoren aan zijn lot overlaten. Gezien het een voorwaarde was om met het deelnemende werk beleidsopties te stimuleren plus het feit dat men mij de prijs heeft toegekend, is de hoop groot dat er effectief gevolg gegeven wordt aan mijn voorstellen.“

Intussen is Rik Nollet als laatstejaarsstudent in Gent druk bezig met het opgelegde eindproject. „De thesis was een individuele taak in het vierde jaar, terwijl in het vijfde jaar een groots opgezette opdracht voorligt. Het is onze taak het hele gebied van de Muide in Gent meer leven in te pompen door architecturale ingrepen. De verschillende masterplannen moeten een nieuwe visie opleveren van een domein dat moeilijk te pakken is, ook voor het Gentse stadsbestuur. Misschien wordt onze lokale constructie of een deel ervan in de toekomst gerealiseerd.“

(ART)

Rik Nollet combineert op een succesvolle manier het lesgeven met studies architectuur. (Foto HTT)

DE "CERCLE DES BEAUX ARTS"

Enkele Oostendse kunstenaars vonden het in 1894 opportuun om een vereniging te stichten die, zoals het in veel andere steden reeds gebeurde, zich zou toeleggen op het inrichten van "salons".

Daarover lezen we in : "Feuille d'Ostende" 18 janvier 1894, N° 8035 : "Une société pour l'encouragement des Beaux-Arts s'est donc formée à Ostende, à l'instar de ce qu'on rencontre dans les principales villes du pays.

.....
Ont été élus membres de la commission :
Président : M. Ant. Dujardin, architecte,
Vice-président : M. James Ensor, artiste peintre,
Secrétaire : M. Emile Spilliaert, artiste peintre,
Trésorier : M. Ach. Vlaminck, artiste peintre,
Commissaires : MM. H. Permeke et F. Beulens, artistes peintres, Depauw et Gobin, architectes".

Zoals in hetzelfde bericht verder te lezen staat, kon men met zulke bekende en ronkende namen op zijn minst veronderstellen dat deze een garantie zouden zijn voor een succesvol initiatief.

In "Feuille d'Ostende", 11 mars 1894, N° 8049 en 18 mars 1894, N° 8051, wordt er verder bericht dat een groep "protecteurs de la nouvelle société" het initiatief hebben genomen om een petitie op te stellen en in de stad te laten circuleren teneinde van het stadsbestuur subsidies te verkrijgen.

Het opzet slaagt en de gemeenteraad keurt een subsidie van 2.500 fr. goed.

Helaas, noch subsidies, noch bekende namen, konden verhinderen dat deze vereniging, na het inrichten van enkele zomersalons reeds in 1896 zou ophouden te bestaan.

wordt vervolgd

"Oorlogsherinneringen"

Omer Simoens

Toen W.O.II. uitbrak, was ik dertien jaar oud. De scholen werden gesloten, en dat betekende een groot feest voor mij. Als verwoede visser meende ik voortaan ongestoord mijn dagen te kunnen slijten in de vijvers van het "bosje" (officiële benaming : "Het Maria-Hendrikapark").

Die morgen in mei, zat ik dan ook vóór dag en dauw te vissen in de "Lac" (officiële benaming : "Het Spiegelmeer"). De vis was "op de loop", zoals dat heet, zodat ik reeds een aardige buit aan palingen en baarzen had bemachtigd. Het verwonderde mij wel enigszins dat ik er de enige visser bleef. Rond 11 uur hoorde ik plots luid mijn naam schreeuwen. Aan het andere einde van de "Lac" stond mijn zuster, in het gezelschap van een Belgische soldaat. Het bleek dat de toegang tot het bosje verboden was, daar het bezet werd door onze troepen. Een jongensdroom vloog meteen aan duigen...

Oostende werd toen ook geregeld met bommen bestookt zodat moeder besloot met ons te vluchten naar haar zuster, die in Roksem, bij Westkerke woonde. Eén van mijn eerste opdrachten was er om een paar liter melk te halen in een boerderij nabij "de grote weg". Daar beleefde ik de schrik van mijn leven. Op het erf stond naast de deur, een grote open platte wagen, daarin lag, enkel met een hemd aan, een schepseltje met een waterhoofd, dan zó groot was als de rest van het lichaam. Ik geloof dat daar, van puur verschieten, het startsein werd gegeven van mijn vroegtijdige kaalhoofdigheid...

's Anderdaags werd het gerucht verspreid dat de Duitse troepen langs de baan Brugge-Westkerke, enz., in aantocht waren. Dát wilde ik niet missen, en zó aanschouwde ik de komst van onze

vijand. Ik moet eerlijk bekennen dat ik wel ontgoocheld was over die onoverwinnelijke "Wehrmacht". Deze bestond nl. uit een eindeloze karavaan met paarden en karren, waartussen duidelijk doodvermoeide soldaten strompelden. Ik probeerde hen uit te dagen door met strenge, afkeurende blikken mijn diepe misprijzen voor hen uit te drukken.

De militairen hadden echter andere kopbrekens, en schonken niet de minste aandacht aan dat arrogant jochie. Plots dook een Engels vliegtuig uit de wolken en gooide een paar bommen. Ik heb toen waarschijnlijk het snelheidsrecord op de 200 m hardlopen gebroken !

Ik smeekte moeder weer naar huis te vertrekken, want zei ik : "Het is hier nog gevaarlijker dan in Oostende, en nu is de oorlog toch gedaan" ! Oh, kinderlijke onnozelheid...

Moeder vervulde maar al te graag mijn verlangens, en zó kwamen wij, na vijf dagen exodus, terug in onze vertrouwde omgeving. Het leven hernam zijn gang, vooral met kwade dagen. Zó b.v. met de rantsoenzegels ! Je kon ermee o.a. één keer per week een stukje vlees eten. Het brood was grauw van kleur en werd, naarmate de oorlog vorderde, steeds van slechtere kwaliteit. Ten slotte werd de kruim zó elastisch, dat je ze kon gebruiken in plaats van mastiek om een gebroken ruit te vervangen... Gelukkig was er haring in overvloed. Dat was dé redding, vooral voor de kustbewoners.

Het was nu echter de beurt aan de geallieerden om onze stad te bombarderen. Mijn ouders besloten 's nachts te gaan schuilen in de kelders van het Pontongesticht bij de Zusterkens der Armen. Die eerste nacht werd de Meiboom getroffen door vier enorme bommen, die gelukkig meestal in weiden terecht kwamen. Eén ervan trof echter het rommelkot van de treinwachterswoning op de hoek van de Arsenaalstraat. Een reusachtige krater belemmerde voor driekwart de toegang tot onze straat. Buiten een paar gebroken vensters, was ons huis intact gebleven. In het rustoord sliepen wij op matrassen met onze kleren aan. Naast onze familie lagen er ook nog twee oude dames en alle zusters (een tiental geloof ik). Moeder Overste bad de

RUSTHUIS ST. JOZEF OOSTENDE

Tijdens Wereldoorlog II ging men 's nachts schuilen in de kelders van het Pontongesticht (het Rust- en Verzorgingstehuis St. Jozef, Nachtegalenlaan 38, 8400 OOSTENDE).

De "Lac" (officiële benaming : "Het Spiegelmeer") was vóór de oorlog één van de visrijkste vijvers van gans West-Europa.

rozenkrans voor, en allen vulden de rest aan. Eén van die oude vrouwtjes had waarschijnlijk slechts een beknopte katholieke opvoeding genoten. In plaats van te zeggen : "Heilige Maria, Moeder Gods, bid voor ons, arme zondaars, nu en in het uur van onze dood. Amen !" antwoordde zij steevast : "Heilige gebenedijd..."

Na drie nachten hield ik het voor bekeken, en ook mijn moeder en oudste zuster besloten liever thuis te sterven. Alleen mijn vader en mijn jongste zus bleven hun heil zoeken in het Pontongesticht. Mijn vader was er immers van overtuigd dat geen enkele bom dwars door het gebouw tot beneden in de kelder zou kunnen doordringen. De brave man was doodsbang geworden sedert zijn locomotief grotendeels vernield werd bij een bomexplosie nabij het zuiveringsgesticht op de Conterdam (de "Str... fabriek" in 't Oostends). Van zodra hij in de verste verte het gezoem van een vliegtuigmotor hoorde, begon hij onweerstaanbaar te beven.

Mijn grootste plezier bestond erin om 's avonds het spetterend vuurwerk te bewonderen, toen soms in het licht van vele schijnwerpers, de afweerkanonnen poogden een geallieerd vliegtuig neer te halen. De vensters moesten weliswaar tegen elektrisch licht afgeschermd worden, maar ik gebruikte ons dakvenster als uitkijkpost.

De Duitsers hadden echter ook pinnekens- of stekkerdraad gespannen rondom de "Lac" in 't bosje. In onderaardse schuilkelders, afgedekt met boomstammen en gecamoufleerd met graszoden, bewaarden zij er munitie. Vandaar dat de omtrek van de "Lac" tot "Sperrgebiet" werd verklaard. Nu moet je weten dat de "Lac" vóór de oorlog één van de visrijkste vijvers was van gans West-Europa (en dat is geen chauvinisme van een fanatieke Meiboomenaar, zulle !) Ik dacht "Nood breekt wet !" Op een donkere avond wurmde ik mij onder de pinnekensdraad, en gooide een grondlijn in het water. Dit is wel een verboden vismethode. In visserstermen wordt deze lijn een "kordeel" genoemd : het is eenvoudig een stuk touw of nylondraad met aan het ene einde enkele haken, die natuurlijk voorzien zijn van een

smakelijke pier.

's Anderdaags vroeg sloop ik als een indiaan onder de pinnekensdraad, door het gras naar de plek aan de oever, waar ik mijn grondlijn had vastgemaakt. Op het ogenblik dat ik mijn doel bereikte, verscheen plots een Duitse schildwacht aan de overkant van de "Lac". "Raus, Schweinhund !" bulderde hij bars. Toen reeds was ik een koppige ezel (mijn vrouwtje beaamt zulks dikwijls). In mijn verbeelding zag ik reeds een dikke paling aan mijn lijn spartelen, en daarom wilde ik deze nog rap inhalen. De schildwacht had het echter zó niet begrepen. Hij schouderde zijn geweer en loste een schot in mijn richting : het meest radicale middel tegen koppigheid. Ik liet mijn vislijn achter, koerste naar de pinnekensdraad, bleef er met mijn vest aan haperen, rukte mij los, en rende zonder omzien in één trek naar huis. Ik heb natuurlijk nooit aan moeder verteld hoe ik aan die scheur in mijn vest ben gekomen...

Die Duitse soldaten moeten vlug geweten hebben welk een visrijkdom er in de "Lac" verborgen lag, want zij visten er zelf in met een kruisnet. Zij gooiden er soms handgranaten in, waarna zij de verdoofde vissen, die boven dreven, uitschepten.

Van welke visfestijnen hebben die dikke egoïsten niet kunnen genieten ? Zij duldden blijkbaar geen concurrentie... Of heeft die schildwacht mij beschouwd als een gevaarlijke terrorist ? Wat zegt u ? Wat is er met die grondlijn gebeurd ? That's the question ! Het is altijd mijn eerste en laatste experiment gebleven...

Historiek algemeen

De "schuttersgilden" zijn ontstaan eind 13e of aanvang 14e eeuw.

Algemeen wordt thans aangenomen dat schuttersgilden gegroeid zijn uit een ouder gebruik : dit der "Scuttere" mannen die gewapend waakten en de gemeente moesten beschutten.

Gelijklopend ontwikkelden zich de "ambachtsgilden".

Het eerst erkend en privileges krijjend zijn de voetbooggilden.

Een aanneembare verklaring hiervoor, is het feit dat een voetboog in die tijd zeer kostbaar was (gelijk aan de waarde van een paard) in tegenstelling tot de handboog. Dit wapen kon dus uitsluitend aangeschaft worden door rijkere gemeentenaren. Antwerpen heeft een zeer rijk gildeleven gekend (zes gewapende gilden).

De schuttersfeesten ontstonden ca 1350 en moeten het eerst in Duitsland gehouden zijn.

Tot in het begin der 15e eeuw gebruikte iedere gilde zijn eigen wapen. Bij de opkomst der musketten dienden hand- en voetbogen nog alleen voor gilde-activiteiten.

De hoofdgilden oefenden controle uit en speelden een rol in de erkenning van de gilden : de "Caerten" of statuten dienden goedgekeurd te worden.

Op 9 Floreal an IV (28/04/1796) (wet van 1791) werden de schuttersgilden ontbonden en hun eigendommen werden als nationaal bezit verkocht.

Onder het Napoleontisch regime verenigden oud-gildebroeders zich en vroegen de toestemming om schietverenigingen te stichten : "des sociétés d'agrémements".

Velen maakten zich op het caritatieve vlak verdienstelijk en groeiden uit tot gesloten verenigingen van hoge standing.

De gewapende gilden hadden nauwe banden met de rederijerska-

mers.

Voor en na de Eerste Wereldoorlog verdwenen veel schuttersgilden door het opkomen van andere gemakkelijkheden.

De laatste jaren is er een soort van revival en tracht men oude verenigingen nieuw leven in te blazen.

Geschiedenis van de kruisboog

De handboog is als wapen ouder dan de kruisboog. Dit kwam door de dure prijs van het wapen en kruisboogschutters waren dus eliteburgers.

De kruisboog is een schietwapen waarmee pijlen, bouten, stenen, kogels of andere projectielen afgeschoten worden. Het wapen bestaat uit een zuil of lade waarop kruisgewijs een boogveer of "lat" bevestigd is. Deze boogveer of "lat" wordt overspannen door een "pees" die door een aftrekmechanisme of "slot" vastgehouden wordt. Dit "slot" laat toe de pees op een willekeurig ogenblik te lossen en aldus de pijl of een ander projectiel voorwaarts te stuwten.

Zonder twijfel werden de eerste kruisbogen voor de jacht gebruikt. Door het aanraken van een aas deed het dier een of ander opspanmechanisme afspringen en bevrijdde daarmee de pijl.

Rotsschilderingen in de grotten van Altamira in Spanje die uit het stenen tijdperk dateren, geven bogen weer die nog groter zijn dan de mensen die hen spannen.

Momenteel aanvaardt men twee verschillende plaatsen van oorsprong voor de kruisboog, nl. het huidige Viëtnam en het Middellandse zeegebied.

1. Aziatische kruisboog

Waarschijnlijk had reeds in 2700 vóór Christus de Chinese keizer Houang-ti een soort kruisboog in gebruik. Het ideogram "nou" om deze boog aan te duiden is tweeledig en betekent letterlijk "slaafboog" : om deze reden veronderstelt men dat Houang-ti deze boog overnam van een eerder onderworpen volk.

Het vermoeden bestaat dat dit volk in en rond Viëtnam

leefde, aangezien daar een kruisboog bekend was, geheel uit bamboe vervaardigd.

Gedurende de Shan-dynastie (ca 1500-1200 vóór Christus) schijnt een speciaal type kruisboog in gebruik geweest te zijn, waarmee ook stenen konden worden afgeschoten : de Westeuropese balkkruisboog heeft dus een Chinese voorloper en tegenhanger.

Pas in de Han-dynastie (206 vóór tot 220 na Christus) raakte de kruisboog in China algemeen bekend.

In de 19e eeuw ontwierp een genie een repeteer-kruisboog waarmee een tiental pijlen op 15 seconden konden afgeschoten worden.

2. Europese kruisboog

Volgens de Grieken moet de uitvinding van de boog toegeschreven worden aan Apollo, de boogschutter met zijn gouden borstpantser.

De Griekse "gastraphetes" (letterlijk "buikspanner") wordt als het oudste Westerse prototype aangezien.

De Grieken hielden reeds schietwedstrijden zoals in de gedichten van Homeros te lezen staat. Vermoedelijk werd deze boog slechts als experimenteel wapen gebruikt.

Uit afbeeldingen kennen we twee modellen van Romeinse kruisbogen. Bij de Romeinen gold de boog niet als aristocratisch wapen : de boogschutters waren grotendeels huurlingen, vooral Kretenzers.

Vermoedelijk werd de Romeinse kruisboog opgespannen door met de voeten de veer tegen de grond aan te duwen en met beide handen de pees in het slot te trekken.

De vrouwen van Carthago offerden hun lange, zwarte haren op om tot pezen te worden verwerkt toen de Romeinen hun stad belegerden.

Tussen de 3e en 10e eeuw na Christus hoort men in West-Europa niets meer over de kruisboog. Hij was nochtans niet in vergetelheid geraakt.

In een bijbel van de 10e eeuw ziet men duidelijk een kruisboogschutter die deelneemt aan het beleg van Tyrus

en die zijn pijlen naar de wallen afschiet.

Byzantijnen noch Turkse Seldsjoeken maakten in de 11e eeuw gebruik van kruisbogen gedurende de strijd om Anatolië.

Toen de kruistochten een aanvang namen leverden alle christelijke landen boogschutters om in het Heilige land te gaan vechten.

Alles wijst erop dat de eerste kruisvaarders de kruisboog in Klein-Azië bekend maakten.

Richard Leeuwenhart was een verwoed kruisboogschutter. Hij leidde een elitecorps kruisboogschutters op. Heeft dit verband met Richards overwinning op Saladin te Arsoef in 1191 ?

In Europa kende de kruisboog een onverminderde populariteit tot in de 15e eeuw.

Met zijn decreet van 28 april 1448 bepaalde Karel VII dat alle steden en dorpsgemeenschappen verplicht waren een boogschutter per vijftig gezinnen te leveren. Ze hoefden geen belasting te betalen. Vandaar de naam "vrijsschutters".

Gilden en Confreries van de kruisboogschutters die instonden voor de bescherming van steden werden gevormd vanaf het einde van de 13e eeuw. Ze bestonden meestal uit burgers van de welgestelde klasse. In ruil voor hun diensten kregen ze van de overheid belangrijke privileges.

De landjuwelen, haagspelen en tornooien die door deze gilden ingericht werden, getuigden van grote weelde en genoten een geweldige belangstelling.

De kruisboog verloor zijn militaire waarde in de 15e eeuw sinds de opkomst van het musket of de buks en werd sindsdien uitsluitend nog voor doelschieten gebruikt.

De kruisboog was nooit een uitsluitend militair wapen. Waarschijnlijk gebruikten de Romeinen hem reeds als jachtwapen en werd hij zeker gedurende de hele middeleeuwen voor jachtdoeleinden gebruikt.

Het was een ideaal wapen om het wild te besluipen.

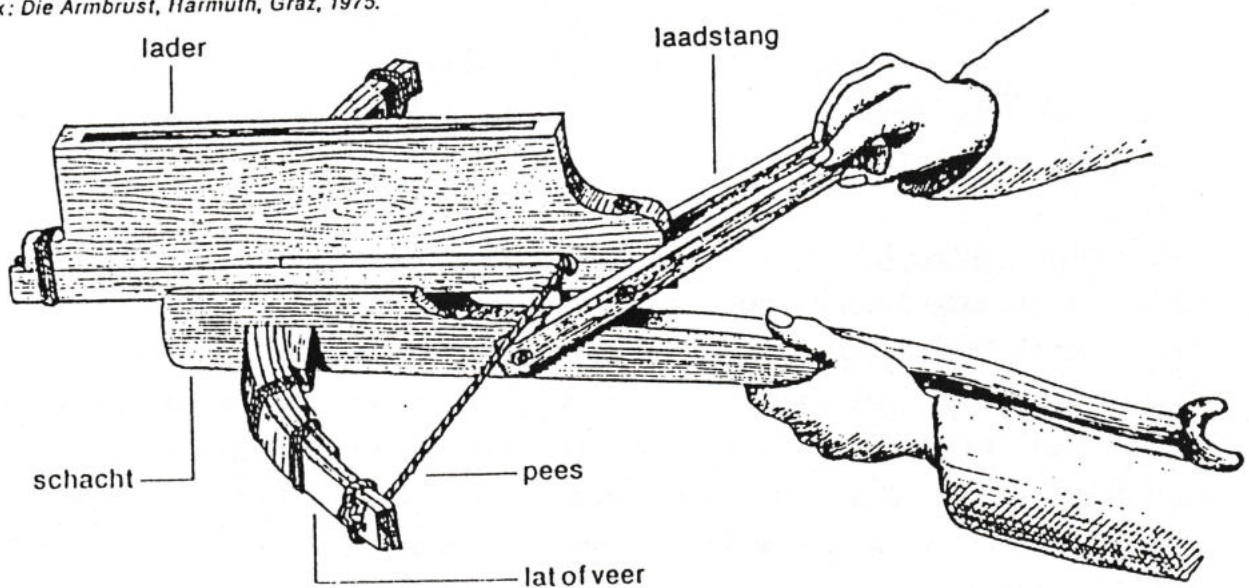
(slaaf)

弩

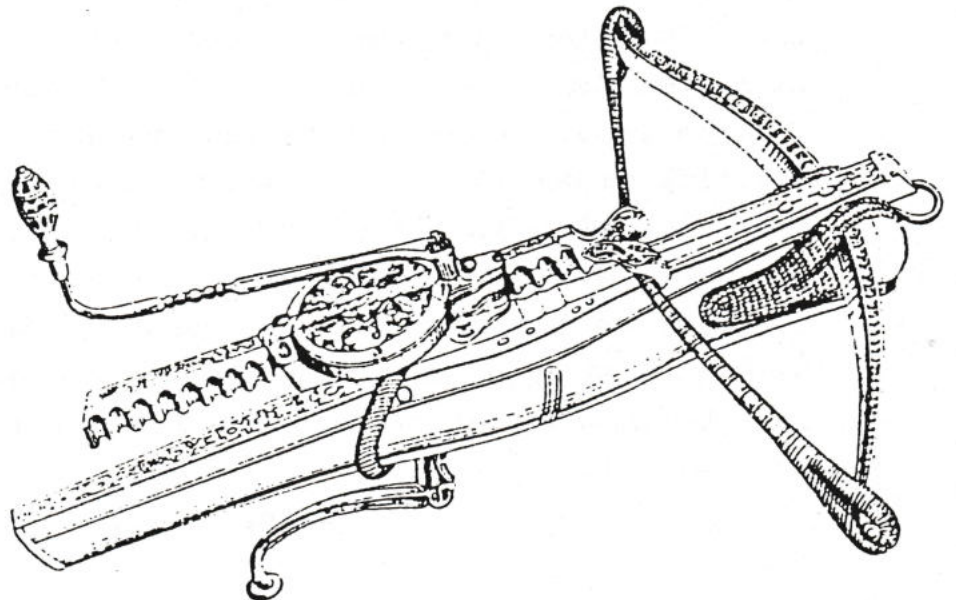
(boog)

Afb. 38. NOU = KRUISBOOG.

Afb. 42. CHU-KO-NOU of de Chinese repeteerkruisboog.
Ex: Die Armbrust, Harmuth, Graz, 1975.

Afb. 13. Rijkelijk versierde renaissancekruisboog met winde.
Ex: The Crossbow, Sir Ralph Payne-Gallwey, London 1903.

Van de 18e eeuw af wordt de kruisboog bijna uitsluitend voor doelschieten gebruikt : dit doel wordt dan nog zeer dikwijls de veelkleurige papegaai op de pers of wip.

Tijdens de in 1924 te Parijs gehouden Olympische Spelen waren ook boogschutterswedstrijden ingelast. Vier jaar later in Amsterdam vormden de boogschutterwedstrijden geen onderdeel meer van het programma.

Doelschieten met kruisboog wordt thans nog beoefend in België, Zuid-Nederland, Noord-Frankrijk, Italië, Engeland, Duitsland en Zwitserland. In deze landen is het kruisboogschieten een historische erfenis uit de tijd van de gilden of gewapende gemeentelijke eenheden.

Het land waar thans de kruisboogsport het meest beoefend wordt, is Zwitserland. Ze gebruiken de matchboog : uiterst geperfectioneerd en van alle technische snuffjes van de matchkarabijn voorzien.

Geschiedkundig overzicht van de balkruisboog

Niet alle kogelkruisbogen zijn uitgerust met een loop en niet alle kruisbogen met een loop schieten met kogels.

De kruisboog die heden gebruikt wordt en in onze streken ontstond tijdens het tweede kwartaal van de 16e eeuw, is hoofdzakelijk afgeleid van een wapen dat zijn intrede in Europa deed op het einde van de 12e eeuw en dat in het Duits "Kulissenarmburst", in het Engels "Slurbow" en in het Nederlands "Balboog" heet.

De kruisboog werd ontworpen door op de glijgleuf van een traditioneel wapen, een metalen of een houten loop te bevestigen. Deze loop was over de helft of bijna zijn totale lengte gespleten teneinde de pees te laten doorschieten. Het ontspannen gebeurde met behulp van een gek, een soort deurklinksluiting en de projectielen waren ofwel kogels ofwel pijlen.

Deze wapens werden alleen gebruikt voor militaire doeleinden. Het sportieve gebruik dagtekent slechts van het begin van de 18e eeuw en het doel zal uitzonderlijk een schijf zijn, daar de bal in de loop van het horizontaal gehouden wapen gleeed.

De fabricage van die wapens zal eindigen bij het begin van het

Baroktijdperk.

Bij de heroprichting van de Gilden, tijdstip dat samen valt met het ontstaan van de onafhankelijke Belgische staat, zullen vele schutters dit wapen aannemen en wel om de volgende redenen : de beperkte oppervlakte die voor de wip nodig was.

De toen ontworpen kogelkruisboog is op dit ogenblik nog in gebruik; hij is samengesteld uit een zware, stalen loop waarvan de ziel gepolijst is en een binnendiameter heeft van ca. 10 mm. De lengte is ongeveer 90 cm. De boog die een kracht ontwikkelt van meer dan 100 kg, heeft een totale lengte van ca. 70 cm en de welf is aangepast aan de schouder van de schutter. Het totale gewicht gaat van 8 tot 15 kg.

Vroeger schoot men met ballen bestaande uit verharde klei. Thans schiet men met ballen bestaande uit een mengsel van lood en antimonium.

Met de balboog wordt naar omhoog geschoten op een hoogte van 18 m. De bal wordt opgevangen door een net. De ballen worden door de schutters zelf gegoten, naar het kaliber van elk wapen.

Elke schutter beschikt over een eigen pasgat en slijpmes (kaliber) om de ballen op de gepaste dikte te draaien.

Een gepaste bal moet zuigen in de loop van het wapen.

Het vogelrek bestaat uit een metalen lat met 7 pinnen (rood). Daarop worden 7 vogels in hout geplaatst (volgens nationaal model dienen ze verzilverd). Men noemt dat losse vogels omdat ze van de pin vliegen of vallen wanneer ze geraakt worden.

Bij een koningsscheut wordt geschoten op een vaste vogel. Dat is een vogel in hout van willekeurige vorm die vast zit op een gespleten pen die een veer vormt en de vogel gespannen houdt. Zo'n vogel zal wel 20 maal moeten geraakt worden vooraleer hij naar beneden valt.

Men schiet per peloton.

De vogels moeten in volgorde van 1 tot 7 worden afgeschoten.

Alleen in de St. Joris Oostende gebeurt de koningsschietsing op een andere manier. Een klein metalen vogeltje (de grootte van een vlieg) wordt op de middenste sprang gegeven. Diegene die het neerhaalt is koning.

Een gehandicapte schutter mag al zittend schieten.

Het wapen is ofwel eigendom van de maatschappij ofwel van de schutter.

De pezen worden door de schutters zelf gemaakt.

Het hoogtepunt in de maatschappij is de Koningsschiëting. Aalst is nu de hoofdstad van de balboog qua activiteit en aantal schutters.

Wipschiëten is vanzelfsprekend een zomersport.

Sint-Joris Oostende bezit een liggende wip binnenshuis wat toelaat het balboogschiëten te beoefenen in de winter.

Het kampioenschap en de bekercompetitie lopen over 6 schiëtingen tussen Tienen, Aalst, Hemiksem, Brussel en Oostende.

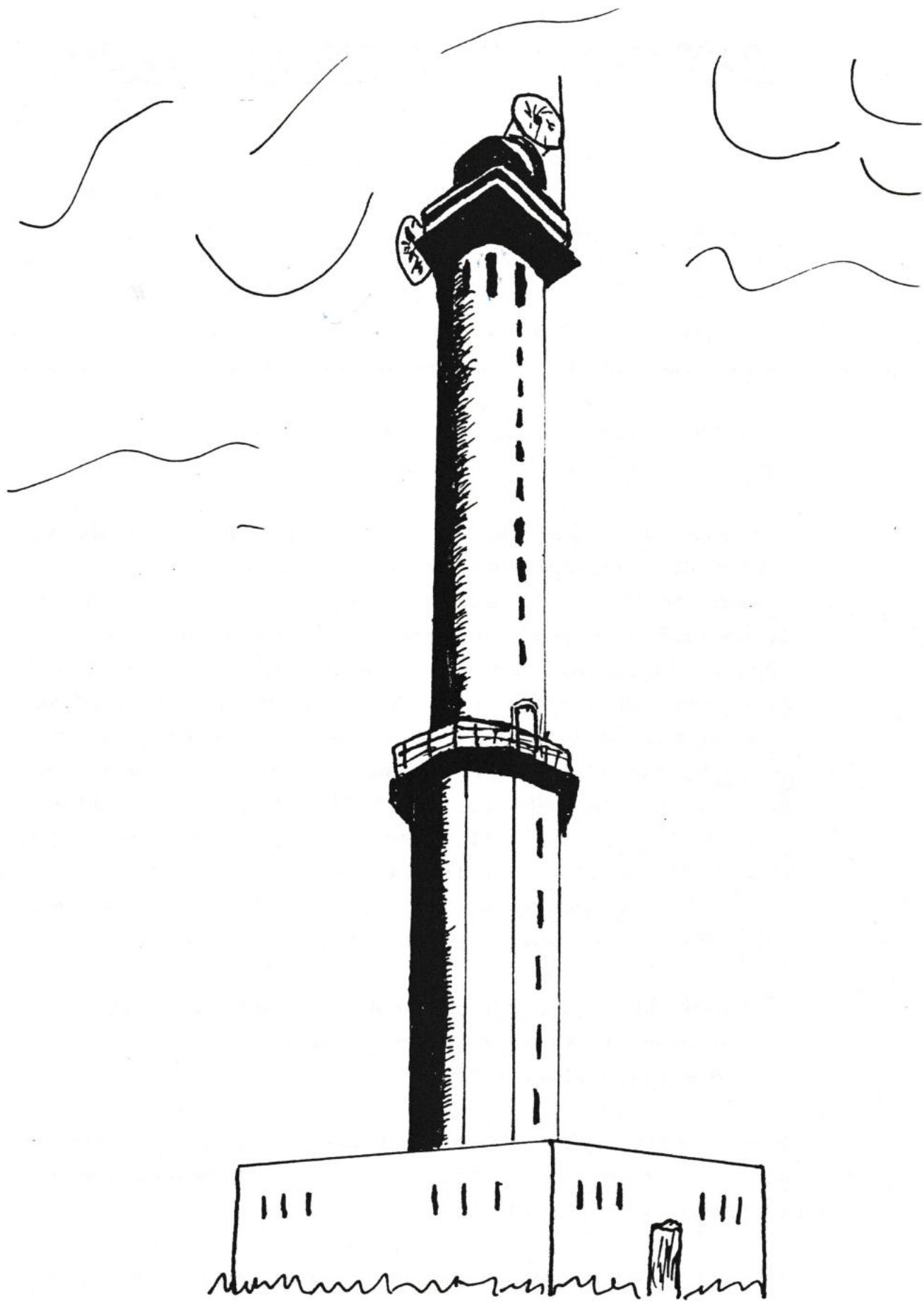
wordt vervolgd

Bibliografie

- Guldenboek en verslagboek van de Maatschappij.
- Nationale Federatie der Balboogschutters van België 1926-1976.
- Om en rond de kruisbooggilden : juwelen, wapens, documenten.
- Alle documentatie voorhanden in het lokaal St. Joris.
- Over het bestaan van de Sint-Jorisgilde te Oostende, Daniël Farasyn.
- Winkler Prins.

De Armenonville, gelegen in het Maria-Hendrikapark, waar de Sint-Jorisgilde zijn schiëtstand heeft.

Oostende "Lange Nelle" -- 94 -- 27

VERSLAG F.T.G. OOSTENDE - 29 JAN '94

Jaak Fonteyne

Het was op die dag de beurt aan de mannen van de Oostendse vuurtoren, Lange Nelle, om uit te nodigen. En vermits mijn vader altijd gezegd heeft dat ik nooit normaal kan doen (de erfelijkheid maakt soms rare bokkesprongen), hebben we ook deze maal gepoogd er iets abnormaals van te maken. En ik dank alle aanwezige dames en heren dat ze geholpen hebben om het "vergadergedeelte" te wringen tussen de rest.

En mijn dierbare echtgenote beweert dat ik een specialist ben om anderen aan het werk te zetten...

We hebben dus onze dierbare collega-gids, dhr. Bonte met zijn pakketboten kunnen voor de kar spannen die hij vol enthousiasme heeft getrokken, de Wagons-Lits hebben we voor de locomotief gekoppeld, een reeks Oostendse gidsen hebben stoom opgespaard en afgelaten voor en op die dag, het stadsbestuur heeft ons een vloed van woorden over het hoofd gespoten en, - kwestie van de chauffeurs te sparen - , ook één glaasje en een prachtig boek (waar iedereen naar loerde), ook maar één, doch F.T.G. bood ons TWEE koppen koffie en onze voorzitter, helemaal alleen, heeft DIEP, voor 47 mensen, in haar geldbeugel getast om ons allen een fris glaasje witte wijn aan te bieden ! En 't smaakte, Lucie ! Je zult nooit rijk worden, doch misschien kunnen bogen op een lang en gelukkig leven !

De geleerde dingen die besproken werden op de vergaderingen zal ik maar laten voor het verslag. Dat zal beter zijn dan mijn armzalige literatuur.

Maar vermits men me gevraagd heeft een klein verslagje te schrijven voor ons tijdschrift, stuur ik meteen eentje door, eventueel voor het FTG-boekje.

Al heel vroeg in de morgen was bijna iedereen aanwezig in het

mooie en historische Oostendse station, kreeg er enkele kilo's documentatie en, net als in de oorlog, bonnetjes voor eten, doch ook drinken. (Zeewater wordt afgeraden om te drinken, hoewel het eigenlijk een soort visbouillon is, wel nogal straf gepekeld).

We konden bijna stipt op tijd vertrekken voor ons bezoek aan de boot en onze eerste meevaller vandaag was dat ons prachtig nieuw vlaggeschip, de Prins Filip, toevallig die dag in de haven lag. We hebben ervan geprofiteerd om met bevoegde gidsen enkele delen ervan te bezoeken. Op de ultramoderne brug, kregen we de mensen bijna niet meer mee voor ze alles wisten en gezien hadden. Doch we komen terug ! Iedereen krijgt een nieuwe en betere kans om ALLES te zien.

Een tweede geluksslag vandaag : na vele dagen storm en bijna overstroming, was het vandaag gedurende enkele uren rustig, zodat we na de eerste reeks besprekingen onze ultra-gezonde aperitief - die de geest niet benevelt - konden aanbieden : een tochtje in de haven, weerom dank zij de heer Bonte, met de "Vedette" van de Oostende-Line.

En de beloofde verrassing was er één.

Eten en drinken zoals de Romeinse keizers bij Neptunus met zijn Oostendse zeemeerminnen. En dan de tweede vergadersessie. Vlug genoeg om nog even met de "fittests of the survival", via een klein ommetje langs de "Grote Kerk", Paster Pype en de Peperbusse, door de druilregen - en naar het schijnt rode lichten - , naar het stadhuis te hollen (langs onze spermazoïde). We werden er opgewacht door DRIE schepenen en TWEE gemeenteraadsleden. Ik heb er een groeiende bewondering opgedaan voor de stijgende welsprekendheid - en 't was nog zinvol ook - van onze schepen voor toerisme. En te bedenken dat ik ooit nog zijn baas geweest ben in de Chiro... "'t Kan verkeren", zei Bredero.

En het zijn economisch slechte tijden. Ondanks onze dorst

moeten we toch de spaarzaamheid van de Stad bewonderen en aanmoedigen.

Oostende mocht veel lof ontvangen voor zijn verrassingen, organisatie, zijn zaal - onbekend bij de Oostendenaars - voor de RMT, voor de maaltijd, voor de gidsen, voor het onthaal door het stadsbestuur en iedereen wil zo vlug mogelijk mee op zee.

VLAMING, HOU ZEE !!!

(We gaan helpen).

Verder nieuws IN DIT BLAD over

Met de F.T.G. MEE OVER DE ZEE op zaterdag 15.10.'94 !

DE GIDSEN VAN KNOKKE EN OOSTENDE EN DE RMT

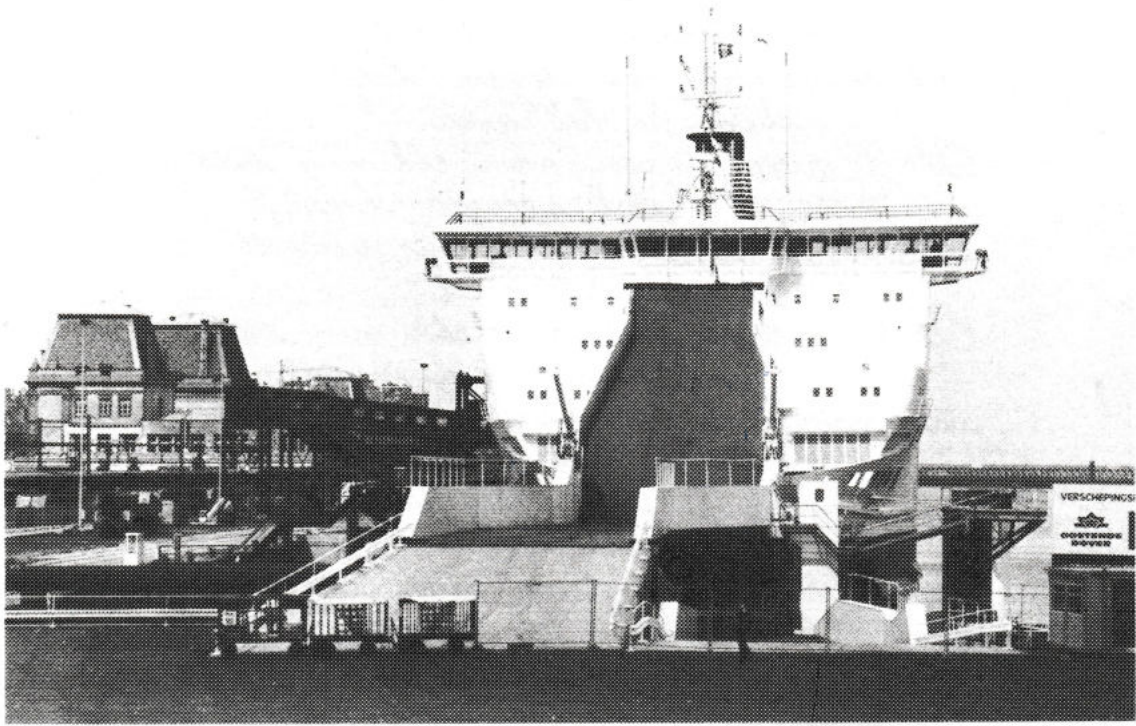
hebben voor U een prachtige reisje naar Engeland uitgedokterd aan onvoorstelbaar lage prijs. Lees verder op p. 33 en zing het liedje van Tom maar mee, 't is toepasselijk want hier is ook een MARINE : "Zorreg... dat jer der bij bent..."

Federatie van Toeristische Gidsen

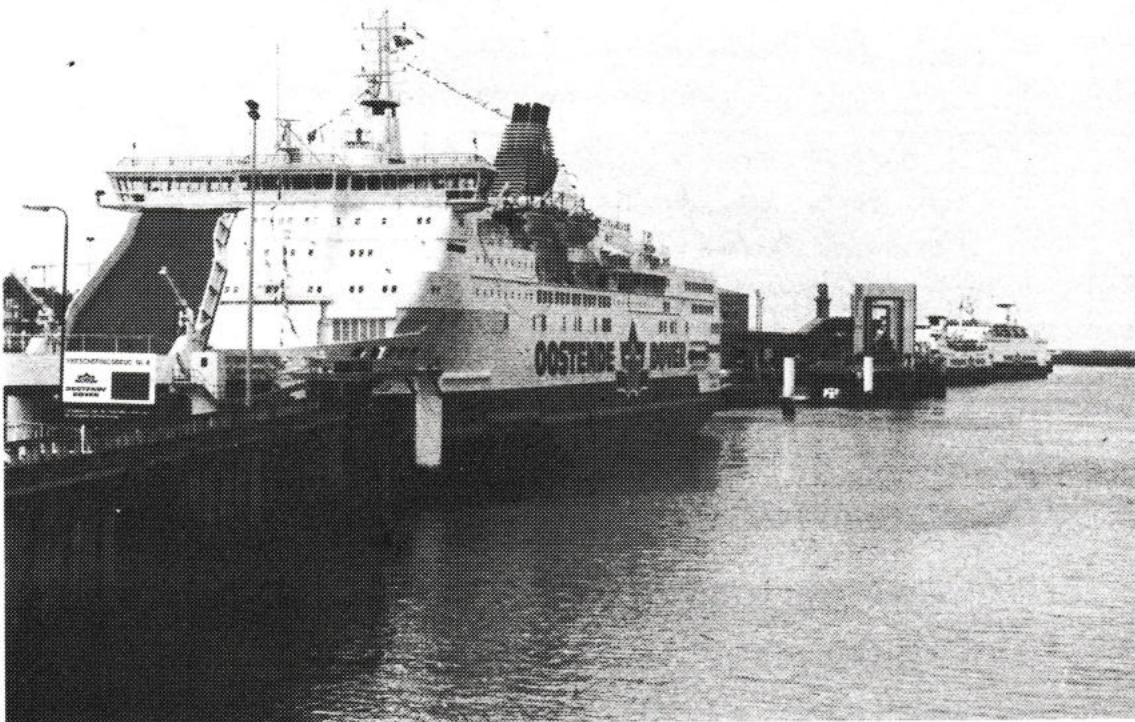

Deze nationale federatie houdt elk jaar zijn statutaire vergadering op een andere lokatie. De samenkomst in Oostende werd zaterdag een grote meevaller. Veel gidsen waren het er over eens dat Oostende naast kunst en cultuur, zoveel monumetale en natuurlijke bezienswaardigheden te bieden heeft. (foto Lysiane)

(De Zeewacht 4-2-1994)

Links, het station van Oostende, gebouwd tussen 1910 en 1913 naar de plannen van de ingenieur-architecten Otten en Seulen. Rechts, de jumbo-ferry Prins Filip, die op 15 mei 1992 officieel in de vaart werd gebracht.

De "Prins Filip" kan 1.200 reizigers vervoeren en 710 personenwagens of 120 vrachtwagens. Zijn kruissnelheid bedraagt 21 knopen wat overeenkomt met zo'n 40 km/u.

Als 't nieuwe jaar voor elk van ons
wat regen heeft,
wat zonneschijn en regen heeft,
dan is het goed.
Als 't nieuwe jaar voor elk van ons
wat vreugde bicatt,
een woord van troost bij ons verdriet,
dan is het goed.
Als 't nieuwe jaar voor elk van ons
wat mildheid vraagt,
wat vriendschap in zijn dagen draagt,
dan is het goed.
Als 't nieuwe jaar het kind in ons
weer wakker maakt,
dan heeft het ons zeer diep geraakt
en is het goed!

nieuwjaarswens 1994

Lucie Maebe-Abertens

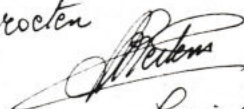
2-2-1994.

aan het bestuur en gidsen
« Lange Velle » Oostende,
In naam van F.T.G. dank ik u zeer hartelijk
voor de leuke en aangename dag
die onze leden in Oostende mochten beleven.
Van harte proficiat voor de perfecte organi-
satie.

F.T.G. wenst uw kring nog heel veel succes
met de verdere uitbreiding van uw

toeristische activiteiten in Oostende.
Het was fijn met u samen te werken.

Hartelijke groeten

Lucie Maebe-Abertens
voorzitter F.T.G.

Betreft : Oostende-Lines

Mevrouw, Mijnheer,

Op de zeer geslaagde F.T.G.-dag dd 29.01.1994 te Oostende is het initiatief gerijpt om eens met zijn allen : gidsen, familie, vrienden en sympatisanten in zee te steken met de schitterende ferry "Prins Filip".

Onder het motto **MET DE F.T.G. MEE OVER ZEE** hebben wij dit initiatief uitgewerkt.

De uitstap is voorzien op zaterdag 15 oktober 1994.

Het wordt een uitzonderlijke dag !

U vertoeft de ganse dag in een maritieme en historische sfeer begeleid door kundige gidsen !

Het programma ziet er als volgt uit :

Aankomst in de R.M.T.-terminal (Station Oostende) en inscheping vanaf 7u45, ten laatste om 8u15

Vertrek : 08u45 Afvaart Oostende (Prins Filip)
 12u45 Aankomst Ramsgate, Transfert per autocar
 13u45 Aankomst Canterbury
 Volledig vrij)Mogelijkheid om een wandeling
 Kathedraal) te doen met een gids

17u15 Vertrek uit Canterbury
 18u30 Afvaart Ramsgate (Prins Albert)

Aankomst : 22u15 Aankomst Oostende

De deelname in de kosten voor deze unieke reis is zeer laag gehouden (uiteraard kunnen andere verminderingen niet meer worden toegestaan).

Mogelijke formules

A. Kostprijs overtocht met ferry + bus naar Canterbury heen en terug	450 Fr
B. Kostprijs overtocht met ferry + bus naar Canterbury heen en terug
1 kind jonger dan 18 jaar	400 Fr
C. Alles inbegrepen (ferry, bus + volledig middag- en avondmaal)
<u>volwassenen</u>	1.350 Fr
D. Alles inbegrepen (ferry, bus + volledig middag- en avondmaal
<u>volwassenen</u>) kind jonger dan 18 jaar	1.250 Fr
E. Alles inbegrepen (ferry, bus + 2 <u>kindermenus</u> middag- en avondmaal)	780 Fr

Wij denken dat het voor uw bond of kring, de leden en de sympatisanten een enige gelegenheid is om er samen een heel speciale uitstap van te maken.

U kan van nu af uw deelname bevestigen door het overeenkomstig bedrag te storten op rek. nr. 833-4515419-36 van KOR.-Orchideelaan 10- 8400 Oostende met aanduiding van het codecijfer waarvoor u heeft gestort (bv. een gezin bestaand uit vader, moeder, 1 kind van 18 jaar en 1 kind van 10 jaar stort voor de formule met ook de maaltijden inbegrepen, in de veronderstelling dat het kind van 18j de volwassene-menu neemt $2xC+1xD+1xE = 2.700 + 1.250 + 780 = 4.730$ Fr).

Om ons toe te laten op een vlotte manier uw keuze te onderscheiden, gelieve duidelijk op deze manier te specificeren. Gelieve bij het vertrek ook uw storting- of overschrijvingsbewijs mee te brengen. Wij zorgen dat alles klaar ligt bij de check-in.

Meer inlichtingen kunnen verkregen worden bij Jozef BONTE, bestuursdirecteur RMT - tel. 059/55.96.50.

ZORG DAT JE ER BIJ BENT - DE PLAATSEN ZIJN BEPERKT !

Intussen hartelijke groeten

Namens de Regie,

Namens de Gidsenkring
"Lange Nelle" Oostende

Jozef BONTE

Jaak FONTEYNE
Orchideelaan 10, 8400 Oostende

Namens de Gidsenkring
"Sincfal" Knokke-Heist

P.S. Voor wie met de trein komt.

Kijk eventueel voor een groepsticket op de trein !

Er zijn veel formules !

René VERMEERSCH
Keuvelhoekstraat 43, 8300 Knokke

SPROKKELS

1. DOMEIN RAVERSIJDE

Rita Werbrouck

Over de bunkers, gelegen op het domein van Raversijde, kunnen onze gidsen veel vertellen en meestal hebben ze tijd te kort. Maar er zijn ook bezoekers die na de wandelronde aan het vertellen gaan.

Hier volgt een staaltje van wat ik zoal te horen kreeg.

"Aan de bouw van deze bunkers heb ik meegeholpen. Iedere morgen om 5 uur vertrokken we vanuit ons dorp met de trein om, als alles goed ging, omstreeks 12 uur op het werk aan te komen.

Treinen werden onderweg regelmatig beschoten en dan zocht iedereen dekking. Als de aanval voorbij was, werd de reis verder gezet met de reservelocomotief. Een treinstel beschikte steeds over verscheidene reservelocomotieven. Soms konden we niet verder reizen en keerden naar huis terug. De volgende dag probeerden we het opnieuw".

"De organisatie Todt - zo herinner ik me nog - was voortdurend op zoek naar kandidaat bouwvakkers. Een van mijn vrienden had het contract ondertekend dat de Duitsers hem hadden voorgelegd. Hij begreep de tekst niet goed en moest mee naar Dieppe. Ik heb hem nooit meer teruggezien."

"De Duitse camouflage was goed, zelfs zeer goed, maar de Britten wisten precies waar de Duitse batterijen waren opgesteld. Enkele van mijn collega-bouwvakkers tekenden na de dagtaak alles zorgvuldig na en maakten die gegevens over aan de leden van het verzet die alles doorstuurden naar Engeland. De geallieerden waren niet geïnteresseerd in de batterij 'Salzwedel-neu'. Ze maakte deel uit van de Oostendse havenverdediging en kwam strategisch gezien niet in aanmerking voor een landing. Vandaar het mooie leventje dat de soldaten hier hadden".

"Sommige torpedo's die gebruikt werden in de Middellandse Zee werden afgevuurd met een soldaat er bovenop. Deze soldaat diende de koers te regelen en sprong, enkele meters voor het doel, in het water. Deze soldaten waren voorbereid op hun taak en wisten dat slechts de helft van hen de tocht zou overleven".

"Tijdens de oorlogsjaren hield ik iedere nacht de kust in de gaten waar een doorlopend lichtspel aan de gang was om naar vliegtuigen te zoeken. Eenmaal het vliegtuig ontdekt, werd het door twee zware schijnwerpers "gegrepen" en gevolgd en er werd geprobeerd het naar beneden te halen... voor mij opwindende, onvergetelijke momenten..."

Laten we hopen dat we met deze gegidste rondleidingen de mensen verder kunnen boeien.

2. VAKANTIEBEURS NIEUWPOORT

Rita Werbrouck

Op 8 en 9 januari was Lange Nelle één van de 40 standhouders op de jaarlijkse Vakantiebeurs van het Verbond der Christelijke Mutualiteiten te Nieuwpoort.

De stand werd professioneel opgebouwd door Marcel en versierd met oude en nieuwe foto's van Oostende.

Op zaterdag- en zondagnamiddag verstrekten Monique Luca, Henri Vandenbrielle, Pierre Vanhecke en Jacques Herregat de nodige kundige uitleg aan de geïnteresseerden.

Ook Martine, Jaak en ik staken een handje toe.

3. VAN DE PRINS GEEN KWAAD...

Pierre Vanhecke

Korte samenvatting van het boek :

Un amour dans l'ombre; le jardin secret du prince Charles de Belgique, door Jacqueline de Peyrebrune (JdP)
Uitgegeven in 1991 door de Editons TARMEYE (Frankrijk)
(ISBN - 2 - 906029 -36 - X)

Het boek bevat 36 hoofdstukken en is opgedragen aan : "A mon époux, le Comte de Flandre".

Voorwoord

Op 14 september 1977 vraagt Prins Karel haar 5 jaar te wachten na zijn verdwijnen om de waarheid over hun beiden aan de Belgen te laten kennen. Deze dag trouwde ze voor de kerk met Karel. Sinds 1946 was ze zijn minnares en dit tot aan zijn dood.

Hoofdstuk I

Tijdens de Tweede Wereldoorlog ging JdP (* 1921) in de weerstand (Zuid-Frankrijk). Zij was gehuwd begin 1944, met een Luxemburgse vluchteling. Midden juli 1944 wordt ze op zending gestuurd naar Wallonië. Ze ontmoet er "Richard", deze komt heel sympathiek over.

Hoofdstuk II

Na de oorlog gaat ze met haar echtgenoot in het Groot-Hertogdom wonen. In september 1945 worden ze uitgenodigd bij vrienden in Brussel. Ze ontmoet er Prins Karel, deze is niemand minder dan "Richard". Sinds die ontmoeting wordt haar het hof gemaakt door Prins Karel; aangezien ze gehuwd is, gaat ze er niet op in.

Hoofdstukken III tot XXXII

Haar echtgenoot is ziekelijk en dikwijls gehospitaliseerd. Ze leidt een onafhankelijk bestaan, ze gaat wonen en werken in Parijs. Geregeld ontmoet ze Prins Karel. In deze hoofdstukken worden verscheidene uitstappen besproken evenals het verloop van hun wederzijdse liefde. Ze weigert echter een permanent leven met Prins Karel en blijft ondanks alles "trouw" aan haar echtgenoot.

Hoofdstuk XXXIII

JdP is weduwe geworden (januari 1977). Karel die haar beloofd had te trouwen, vervult zijn belofte. Ze huwen kerkelijk op 14 september 1977 in de Kapel Saint-Pierre te Parijs (door Pater Alfred Keller).

Hoofdstukken XXXIV en XXXV

Op woensdag 20 april 1983 ontmoeten ze elkaar voor het laatst.

Prins Karel wordt in mei 1983 opgenomen in het Heilig Hart-ziekenhuis te Oostende waar hij op woensdagavond 1 juni 1983 overlijdt.

Persoonlijke beoordeling

(Zonder de "Historische waarde" van het boek te willen beoordelen). Het boek is geschreven in romanvorm, het leest gemakkelijk. Zeer veel details over gemeenschappelijke uitstappen worden besproken, maar over meer dan 290 bladzijden brengt het weinig interessants.

4. GIDSENBLAD "LANGE NELLE" OOSTENDE

TREFWOORDENLIJST JAARGANG 1 t.e.m. 5

opgemaakt door bestuurslid Martine Quaegebeur.

Beschikbaar vanaf 15 maart !

Te verkrijgen :

1) door overschrijving van

75 frank voor leden en 100 frank voor niet-leden.

op bankrek. nr. 068 - 2075070 - 73

t.n.v. Westvlaamse Gidsenkring, afd. Oostende

"Lange Nelle", 8400 Oostende.

Met vermelding : "trefwoordenlijst JG 1-5"

De lijst wordt na betaling thuisbezorgd.

2) door zelf op te halen bij secretaris Marcel Braet.

Eekhoornstraat 20 - 8400 Oostende (Zandvoorde)

TEL. 059/26 76 31

VOOR WIE NOG LID WIL WORDEN.... :

De lidmaatschapsbijdrage

blijft zoals vorige jaren : 400 frank

Dit bedrag kunt u overschrijven op hoger vermelde

bankrekening met vermelding : "Lid "Lange Nelle" 1994".

SOUVENIR d'OOSTENDE

Oostende 1-9-2-01 *E. Verheyen*

Kulturele Raad lauwert teaterdame

OOSTENDE – Teaterdame Tine Baart ontving vrijdagavond de zesde Prijs van Kulturele Raad. De 73-jarige laureate kreeg de prijs voor meer dan 50 jaar inzet op en naast de planken. Als huisregisseur van het Koninklijk Vanneste Genootschap nam Tine Baart begin vorig jaar afscheid van een hobby die zij met veel passie beoefende. „Het teater heeft mij heel wat geleerd over de mensen”, zo omschreef Tine Baart haar liefde voor het teater. „De grootste voldoening heb ik over het feit dat ik vele jonge mensen op weg hielp in de boeiende teaterwereld.” Begonnen als actrice groeide Tine Baart met de jaren uit tot de huisregisseur bij KVGO-toneel. Bovendien heeft zij zich jarenlang ingezet voor de organisatie van de jaarlijkse wedstrijd voor tweespraak, het Rikke Schmitz-Juweel. Talloze keren zetelde zij in jury's van welsprekendheidstornooien. (BWO, foto VEO)

5. Onze secretaris en dame, M. Marcel Braet en Mevr. Rita Verheyen, laureaten Prijs Kulturele Raad Oostende 1993, overhandigden het prijsbeeldje aan Tine Baart, laureate editie 1994.

(Artikel uit Het Nieuwsblad 7-2-1994)

6. Van onze collega-gids, Leen Deprez, ontvingen wij twee waardevolle krantenartikels.
(Art. uit Oorlogskrant nr. 6, "Volkenstaat" van 16.11.'41)

6 (16-11-41)

De Oostendsche orgelvirtuoos

Leander Vilain

Nog niet lang geleden, nl. in den glanstijd van de concerten in de Kursaalsaal van Oostende — werd de naam van Leander Vilain dikwijls in één adem genoemd met die van de grootste wereldberoemdheden die in de grootste concertzaal der Kust optraden. Velen, gedurende geruimen tijd, ook wij, wisten niet beter, of Vilain was een fransch kunstenaar, die ons hier tijdens het badseizoen kwam vergasten op de zoozeer op prijs gestelde en kunstvolle orgelconcerten. Niets echter is minder juist. Leander Vilain is een te Oostende zeer bekende persoonlijkheid, doch is Waal; hij werd nl. in 1866 te Trazegnies geboren.

De loopbaan van den meester, die een persoonlijke vriend was van St. Saens en Widor, is uiterst gevuld.

Reeds op zeer jeugdigen leeftijd gaf hij blijk van bijzondere muzikale begaafdheden, die zich echter, zonder een eigenaardigen samenloop van omstandigheden, misschien niet zouden geopenbaard hebben als thans het geval is geweest.

Te Trazegnies woonde een edelman wiens dochter den huwbaren leeftijd bereikt had. De markies had beloofd een prachtig orgel aan de parochiale kerk ten geschenke te zullen geven, den dag dat zijn dochter zou huwen. Men ried vader Vilain dus aan, zijn zoon verder muziek te laten studeeren opdat hij de plaats van organist zou kunnen bezetten. Dit geschiedde en Vilain vertrok naar Mechelen om er zijn opleiding te ontvangen bij H. Lemmens, die zooveel kundige organisten heeft gevormd. Toen zijn studies reeds ver gevorderd waren, kwam het bericht dat de dochter van den markies er van afzag in het huwelijk te treden. Er zou dus geen orgel komen en... bijgevolg ook geen organist.

De kleine Leander dacht er echter niet aan zijn studies op te geven. Men slaagde erin het noodige geld tot het bekostigen dezer studies bijeen te brengen en bovendien had hij het geluk, dat er te Leuven een organist werd gevraagd. Vilain was nog maar amper 13 jaar oud, maar kreeg de plaats, doch eenigen tijd daarna had hij opnieuw tegenslag: het Lemmensgesticht werd gesloten. Dan maar naar het konseervatorium van Brussel waar hij ten koste van veel inspanningen tenslotte zijn studies kon eindigen. In de hoofdstad maakte hij kennis met den bekenden orgelbouwer Anneessens en het was dank zij diens tusschenkomst, dat hij eenigen tijd daarna het bericht kreeg dat er te Oostende een organist werd gevraagd. Vilain trok er heen en werd na een eerste weigering tenslotte toch aangenomen. De kunstenaar maakte op den deken der hoofdkerk zoon gunstigen indruk, dat deze prelaat nadien zelf als bemiddelaar optrad om Vilain

aan het stadsbestuur voor te stellen en ervoor zorgde dat hij als officieel organist van het Kasino werd aangesteld. Dit vond plaats in 1891, dus nu 50 jaar geleden. Zonder de huidige omstandigheden zou men natuurlijk zijn overgegaan tot een grootsche viering van Vilain. Uitgesteld is echter niet verloren.

Vanaf het oogenblik, dat Vilain zijne aanstelling als organist te Oostende bekwam, begint zijn eigenlijke loopbaan, die hem in Rome, Florencië, Nicaragua, Managua, Panama, Algerië, Costa Rica, Parijs, Marseille en de voornaamste steden van Engeland bracht.

In 1902 werd de kunstenaar benoemd tot leeraar aan het konseervatorium van Gent.

Zooals gezegd was Vilain een persoonlijk vriend van St. Saens en van Widor naar wie hij zijne woning aan de Van Izegemlaan heeft genoemd. Met den grooten violist Ysaye trad hij tezamen op en hun succes was zoo groot dat, niettegenstaande een zeker concert in een kerk gegeven werd, priester en geloovigen hen spontaan op een daverend applaus onthaalden; een zelfde voorval deed zich eveneens te Panama voor.

Met trots verhaalt Leander Vilain hoe eens koningin Maria-Henrietta zich op volgende wijze over hem uitliet: «Nu Vilain gaat spelen, gaan wij de elementen in Gods vrije natuur hooren». Ook beschouwt hij het als een groote eer dat hem in de dekanale kerk van Oostende een herinneringsplaat werd voorbehouden, net zooals Engeland deed met den grooten Haendel, die het orgel der Whitechurch bespeelde, hetwelk trouwens ook voor Vilain als instrument diende. Te Trazegnies werd een gedenksteen voor hem opgericht en, alleen om hem aldaar te kunnen hooren, werd er door de gemeente een bijzonder orgel besteld.

Leander Vilain die, ofschoon hij veel gereisd heeft, betreurt nog altijd, dat hij Kanada niet heeft bezocht. Men had hem hiertoe een voorstel gedaan en hij stond op het punt erop in te gaan toen hij in een film, opnamen van Kanada zag en meende, dat er ginds niets was dan sneeuw en ijs. Dit schrikte hem af en hij verbrak het kontrakt, waarvan hij nu nog spijt heeft.

Niettegenstaande zijn 75 jaar oefent Vilain dagelijks nog 2 à 3 uren. Hij wil de volmaaktheid behouden die aan zijn kunstenaarsloopbaan zoo'n schittering gaf en aan ons, Belgen, een parel te meer aan onze kroon van kunstminnend volk. Moge spoedig het oogenblik aanbreken dat de grijze Vilain op een waardige wijze zal kunnen gevierd worden, zooals dien anderen grooten nationalen kunstenaar, wiens vriend hij was: Eugène Ysaye.

DE GEBROEDERS DASSEVILLE WEIGEREN HALSSTARRIG HUN VAARTUIG TE VERLATEN

DIEPPE, EEN « TOEVLUCHTSCOORD » VOOR BELGISCHE VISSCHERSBOOTEN

De Fransche haven Dieppe is, bij den aanvang der vijandelijkheden, een soort toevluchtsoord geworden van de Belgische visschersvloot, ten minste wat betreft de kleine eenheden. Tal van vluchtelingen bevonden zich aan boord van de scheepjes en menige dood valt dan ook te betreuren tijdens de bombardementen, die plaats hadden vóór de kapitulatie van Frankrijk.

De visschersbootjes liggen nog immer verlaten in de haven. De opvarenden zijn naar huis teruggekeerd of werden verder het land in gejaagd door de Fransche overheid, die diep onmensche-lijk tegenover hen tewerk is gegaan.

DE GEBROEDERS DASSEVILLE

Slechts twee Oostendsche visschers zijn overgebleven: de gebroeders Dasseville, die te Dieppe werden aangetroffen door Oostendsche personen, die naar de Fransche haven gegaan waren, om materiaal te lossen van een staatsboot, die aldaar gemeerd ligt.

De gebroeders Dasseville wisten van het lijden van de Vlaamsche visschers te vertellen:

« Wij zijn uit Oostende gevlucht, net als zoovele anderen, denkende dat wij zouden veilig zijn te Dieppe. Maar wij zijn in de muil van den leeuw terecht gekomen. De slachtoffers, die op het kerkhof van Dieppe begraven liggen en waarvan de meeste Oostendenaars zijn, met o.a. de families Smissaert, Velthof en Dutrieux, getuigen daarvan.

Te Dieppe gekomen, moest iedereen aan wal. De Fransche overheid ging

zonder een greintje menschevriendheid tewerk en scheidde ons van onze families. Wij werden naar Bordeaux gedreven tusschen Fransche gendarmen. Ons

De gebroeders Dasseville, geklekt
in de haven van Dieppe

schipje, de « O. 2 », met tal van andere, bleef onbewaakt te Dieppe liggen. Wat zouden de Fransche plundersaars hier plezier beleven!

GEVLUCHT

Mijn broeder en ik waren nochtans vast besloten niet te Bordeaux te blijven. De « O. 2 » vertegenwoordigt gansch ons fortuintje, want wij hebben onlangs vernomen, dat ons huis in de Vaartstraat vernield is. Er dan maar van doorgetrokken terug naar Dieppe.

Wij kwamen juist op tijd aan, want de Fransche plundersaars waren al aan het werk. Met moeite geraakten wij op ons vaartuig en zijn vast besloten erop te blijven, tot wij de toelating krijgen terug naar Oostende te varen, want de mijnen schrikken ons niet af. Wij hebben nog een beetje van dat oude Vlaamsche bloed in onze aderen, van dat kapersbloed, en wij willen alles wagen om terug te Oostende te geraken met ons schip.

VISSCHEN IN FRANSCHE WATEREN

— Wij zijn hier de twee eenige Oostendsche visschers, die te Dieppe overblijven. Wij zouden liegen, moesten wij zeggen dat de bevolking ons vriendelijk gestemd is, maar dat deert ons niet.

In den beginne hebben wij toelating gevraagd aan de Fransche overheid, om in de haven te mogen visschen, want er is hier veel visch en het zou toch ten goede komen aan de bevolking. Zulks werd ons geweigerd.

Wij hebben ons dan gericht tot de Duitsche overheid, om dezelfde toelating te verkrijgen. Zulks werd ons onmiddellijk toegestaan en wij zijn vastbesloten, zoodra wij het noodige tuig bijeen geraapt hebben, hier aan het visschen te gaan, in afwachting dat wij het zegat mogen klezen, om terug naar Oostende te trekken. — Ed. L.

Oorlogskrant nr. 17

Het Laatste Nieuws — Zondag 18 Augustus 1940

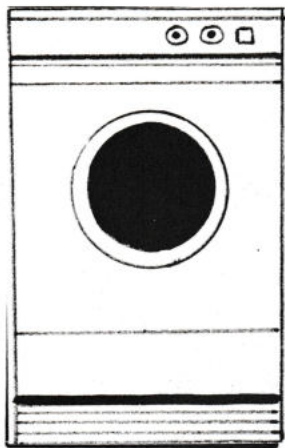
Oostendsche Visschers in Fransche Havens

Hotel - Restaurant

LUSITANIA

De Hr Tony Maeyaert
Visserskaai 35
8400 OOSTENDE

Uit sympathie

GLORIA

WASAUTOMATEN - KOELKASTEN
DROOGAUTOMATEN - AFWASMACHINES

Gistelsesteenweg 29
Torhoutsesteenweg 406

OOSTENDE

 059 / 70 52 74

fotocopiehuis DESNERCK D.

Torhoutseseenweg 196, 8400 OOSTENDE
Tel. 059 / 50.31.46

FOTOCOPIES AAN DE
GOEDKOOPSTE PRIJZEN

SPECIAAL ELECTROZAAK MET DIENST NA VERKOOP

Torhoutsesteenweg 171 / 173 - 8400 Oostende

Tel. (059) 70 41 19

Fax (059) 80 63 85

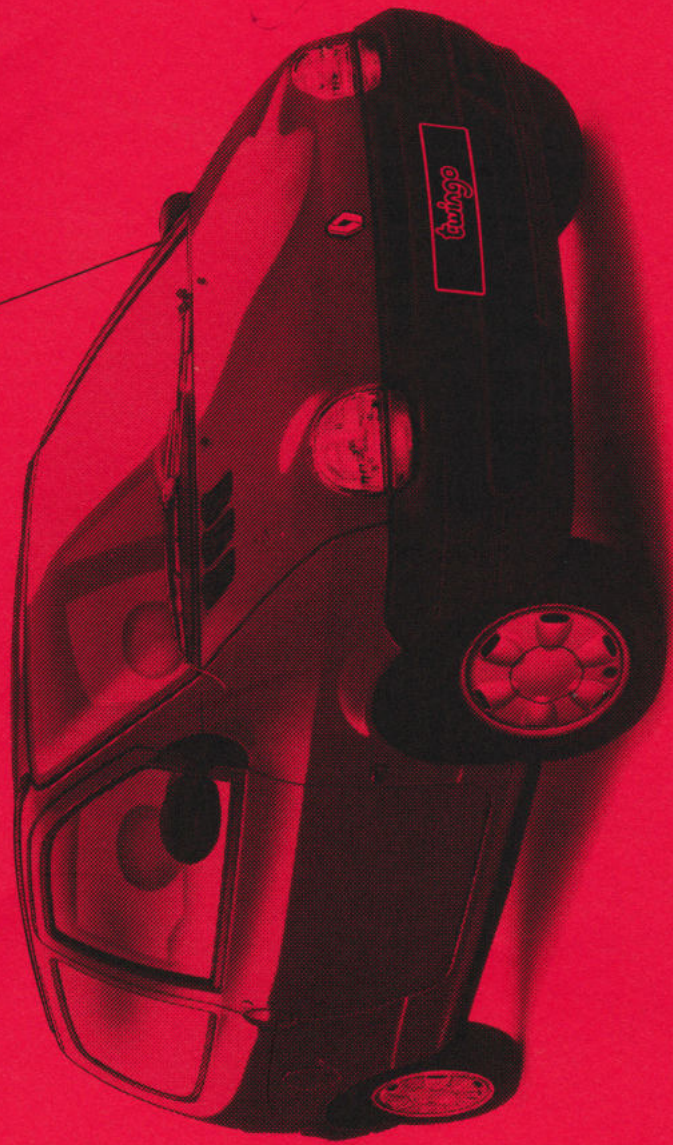
BTW. 416.811.869

B.V.B.A.

STEVEN COMFORT

TWINGO STAAT KLAAR VOOR EEN PROEFRIJT!
KOM EENS KIJKEN NAAR EEN NIEUW
IDEE VAN AUTO.

TWINGO. WAT EEN LEVEN JE DAARMEE KUNT BELEVEN.

N.V. AUTOBEDRIJF VERMEIRE

Torhoutsesteenweg 693

B - 8400 OOSTENDE

☎ 059 / 70 51 47

B.T.W. 407.127.014 FAX: 059/80 83 06